

TV 2|DANMARK A/S
Teglholm Allé 16
2450 København SV

Att.: TV 2 Jura

RADIO- OG TV-NÆVNET

5. oktober 2011

Sagsnr: 2009-024971

Maria Magelund Madsen
Fuldmægtig, cand.jur.

mma@bibliotekogmedier.dk
Direkte tlf.: +45 3373 3335

Klage over tv-reklame vist på TV SYD for Region Syddanmark – "Regionsrådsvalget"

Klage

Flemming Leer Jakobsen har ved e-mail af 25. november 2009 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om, at der, den 16. november 2009 kl. 19.30 på TV SYD, forud for afholdelse af regionalvalget 2009 blev vist en tv-reklame i strid med forbuddet mod politiske reklamer.

Klager har anført følgende:

"...

Reklamen har den tilsigtede virkning, at den er til fordel for de store partier i regionsrådet. Det er nemlig erfaringsmæssigt deres vælgere, som kigger med på TV 2 regionernes udsendelser kl. 19.30. Derved kommer de indirekte til at profitere på det øgede kendskab til regionsrådsvalget og det udgør en påvirkning af vælgerne politisk.... Reklamen er dermed i strid med forbuddet mod politiske reklamer – nøjagtig som Radio- og tv-nævnets afgørelse om reklamen vedrørende tronfølgeloven for Folkeafstemning om ændring af tronfølgeloven.

..."

Beskrivelse

TV 2|DANMARK A/S har som bilag til høringsvar af 16. november 2009 tilsendt Radio- og tv-nævnet en cd-rom med kampagnefilmen, som blev sendt den 16. november kl. 19.30 på TV SYD.

Kampagnefilmen for Region Syddanmark består af fire reklamer, der hver især har en samlet længde på 15 sekunder.

De fire kampagnefilm er opbygget efter den samme skabelon, dog med den variation, at hver reklamefilm omhandler et specifikt ansvarsområde for regionsrådet.

Kampagnefilmene begynder således ens med, at der vises et skilt; "Regionsrådsvalg 09," samt en boks, hvori der er sat et kryds.

Imedens siger en speaker i baggrunden:

"17. november er der valg til regionsrådet i Region Syddanmark."

Dernæst vises en rød boks, hvoraf ét af regionsrådets fire ansvarsområder fremgår: Sociale tilbud, sundhed og sygehuse, psykiatri samt regional udvikling.

I hver kampagnefilm fortæller speakeren om det specifikke ansvarsområde for regionsrådet, som kampagnefilmene omhandler, såsom eksempelvis:

"En af vores opgaver er psykiatriområdet. Vi har ansvaret for behandling af psykisk syge, børn, unge og voksne."

Til slut vises en boks, hvori der står "regionsyddanmark.dk/valg09", og speakeren siger samtidig:

"Læs mere på regionsyddanmark.dk/valg09."

Høring

TV 2

TV 2 har i udtalelse af 20. januar 2010 bl.a. anført følgende til Flemming Leer Jakobsens klage:

"...

Radio- og tv-nævnet har anmodet TV 2|DANMARK A/S om en udtalelse vedrørende lovligheden af en TV-kampagne for Region Syddanmark forud for regionsrådsvalget den 17. november 2009.

Anledningen er en klage til Nævnet fra Flemming Leer Jakobsen, som mener, at reklamerne er i strid med Radio- og Fjernsynslovens § 76, stk. 4, samt Reklamebekendtgørelsens § 15.

Kampagnen for Region Syddanmark består af 4 reklamer, der alle er opbygget efter samme skabelon.

Reklamerne oplyser indledningsvis seerne om, at der er valg til regionsrådet den 17. november 2009. Herefter nævnes i hvert spot ét af regionsrådets ansvarsområder: sociale tilbud, sundhed og sygehuse, psykiatri samt regional udvikling. Afslutningsvis opfordres seerne til at søge yderligere information på websiden regionsyddanmark.dk/valg09.

TV 2|DANMARK A/S har opfattet reklamerne som en informationskampagne forud for det kommende regionsrådsvalg. Vi har ved vurderingen af reklamerne lagt vægt på, at de udelukkende indeholder oplysninger om datoen for det kommende valg samt faktuelle oplysninger om regionsrådenes ansvarsområder.

Det er endvidere TV 2|DANMARK A/S' opfattelse, at reklamerne er udformet uden brug af humor eller andre virkemidler, der kan påvirke opinionen i en politisk retning eller på anden vis have indvirkning på borgernes politiske stillingtagen.

Klager anfører, med henvisning til Nævnets bemærkninger i afgørelsen om folkeafstemningen om tronfølge, at det er i strid med forbuddet mod reklamer for politik, såfremt en reklame kan fremme stemmedeltagelsen – idet de store partier i sagens natur vil opnå størst fordel af en forøgelse af stemmeprocenten.

TV 2|DANMARK A/S skal hertil bemærke, at et velfungerende demokrati er helt afhængigt af befolkningens aktive deltagelse. En generel opfordring til befolkningen om at stemme ved et kommende valg kan således aldrig være i strid med forbuddet mod reklamer for politik.

Klagers postulat om, at TV 2 regionernes seere "erfaringsmæssigt" stemmer til fordel for de store partier, findes på den baggrund at være irrelevant.

Det afgørende må alene være, om reklamerne direkte eller indirekte vil kunne påvirke befolkningens stillingtagen til det forestående valg.

Da reklamerne for regionsvalget som nævnt alene består af en generel information om datoen for afstemningen samt oplysninger om regionsrådenes ansvarsområder, er det TV 2|DANMARK A/S' opfattelse, at kampagnen ikke er i strid med Radio- og fjernsynslovens § 76 samt Reklamebekendtgørelsens § 15.

..."

Region Syddanmark

Region Syddanmark har ved brev af 12. januar 2010 indsendt følgende bemærkninger:

"...

Region Syddanmark finder ikke, at den blotte omstændighed, at der har været sendt tv-spots i reklameblokken på TV 2 (TV SYD) i sig selv udgør en politisk påvirkning af bestemte vælgergrupper i strid med reklamereglerne.

De omhandlede tv-spots har alene haft til formål at informere om valget og regionens virksomhed, og der er ikke noget politisk budskab i indslagene.

Det er lovligt, at Region Syddanmark informerer borgerne om sin egen virksomhed og regionsrådsvalget er en særlig anledning hertil.

Region Syddanmark bestrider i sin helhed det af klager anførte.

..."

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 2, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 477 af 6. maj 2010, som ændret ved lovbekendtgørelse 1360 af 8. december 2010, på sit møde den 29. september 2011 behandlet sagen og skal udtale:

Flemming Leer Jakobsen har den 25. november 2009 klaget til Radio- og tv-nævnet med anbringende om, at der den 16. november 2009 kl. 19.30 på TV SYD forud for afholdelse af regionalvalget 2009 blev vist en tv-reklame i strid med forbuddet mod politiske reklamer.

Indledningsvis skal Radio- og tv-nævnet bemærke, at sagen afgøres efter de på udsendelsestidspunktet gældende regler, jf. lovbekendtgørelse nr. 827 af 26. august 2009 om lov om radio- og fjernsynsvirksomhed og bekendtgørelse nr. 912 af 25. september 2009 om reklame og sponsoring i radio og fjernsyn. Det skal bemærkes, at de på udsendelsestidspunktet gældende regler er enslydende med de nugældende regler.

I perioden fra tidspunktet for udskrivelse af valg til politiske forsamlinger eller folkeafstemninger og indtil afholdelsen af valget eller afstemningen, må der ikke i fjernsyn udsendes reklamer for politiske budskaber, jf. radio-

og fjernsynslovens § 76, stk. 4, 1. pkt., og reklamebekendtgørelsens § 15, stk. 2.

Afgørende i forhold til visningen på TV 2 er efter Radio- og tv-nævnets opfattelse, hvorvidt kampagnefilmen kan anses for at være en reklame for politiske budskaber i strid med lovens § 76, stk. 4, og reklamebekendtgørelsens § 15, stk. 2.

Indledningsvis skal Radio- og tv-nævnet bemærke, at kampagnefilmen er blevet vist den 16. november 2009, dvs. dagen inden regionsrådsvalget. Visningen er dermed sket indenfor perioden fra tidspunktet for udskrivelsen af valget og er omfattet af forbuddet mod politiske reklamer i ovennævnte bestemmelser i den såkaldte reklamefri periode.

Lovens § 76, stk. 4, blev tilføjet ved lov nr. 1437 af 22. december 2004 med ikrafttræden pr. 1. januar 2005. Ifølge lovbemærkningerne til bestemmelsen skal der anlægges en bred fortolkning af begrebet "politiske budskaber". Det anføres, at:

"Politiske budskaber omfatter alle meddelelser uanset form, som har til formål at fremme tilslutningen til og påvirke opinionen i forskellige politiske spørgsmål både på det lokale, det nationale og det internationale niveau. Politiske budskaber omfatter derfor ikke blot partipolitiske spørgsmål, men også ytringer, der har til formål at påvirke opinionen generelt i en politisk retning.

Forbuddet omfatter således enhver reklame for politiske budskaber fra fysiske og juridiske personer, som arbejder for at fremme tilslutning til forskellige samfundsspørgsmål, og vil f.eks. betyde, at organisationer, foreninger eller lignende ikke i den reklamefri periode kan indrykke reklamer i fjernsyn, hvori der gives udtryk for organisationens eller foreningens syn på dansk politik."

Spørgsmålet er herefter, om kampagnefilmene fremkommer med opfordringer eller ytringer, der kan anses for egnet til at påvirke befolkningens stillingtagen til det forestående regionsrådsvalg i en bestemt retning.

I afgørelse af 27. november 2009 om politiske budskaber i kampagnen for folkeafstemningen for tronfølgeoven, har Nævnet udtalt, at en opfordring til at afgive stemme grundlæggende er et lovligt formål med oplysningskampagner om valg eller folkeafstemninger.

Reklamerne for regionsrådsvalget informerer om datoen for det kommende valg samt om regionsrådenes ansvarsområder. Kampagnefilmene oplyser således på generel vis om det forestående regionsrådsvalg, uden at der

indgår udsagn eller andre elementer, der kunne være egnede til at påvirke opinionen i en politisk retning.

Efter Nævnets vurdering er der endvidere ikke belæg for at tillægge oplysningskampagnen en indirekte positiv effekt til fordel for de store partier.

Nævnet finder derfor ikke, at kampagnefilmene kan anses for at være egnede til at påvirke befolkningens stillingtagen til regionsrådsvalget i strid med forbuddet mod udsendelse af reklamer for politiske budskaber i den reklamefri periode, jf. radio- og fjernsynslovens § 76, stk. 4, og reklamebekendtgørelsens § 15, stk. 2.

På denne baggrund har Radio- og tv-nævnet på sit møde den 29. september 2011 truffet følgende

AFGØRELSE:

Kampagnefilmene for Region Syddanmark, sendt på TV 2 den 16. november 2009, er ikke i strid med § 76, stk. 4, 1. pkt., i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 827 af 26. august 2009, samt § 15, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 912 af 25. september 2009 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn.

Christian Scherfig
formand

/ Maria Magelund Madsen
nævnsekretær

Kopi til:

Klager, Flemming Leer Jakobsen